

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ:
خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
يقول ابن آدم مالي مالي وهل لك من مالك إلا ما أكلت
فأفنيته، أو لبست فأبليت، أو تصدقت فأمضيت

İSLAMDA ZEKÂT İBADETİ VE FITİR SADAKASI

Aziz kardeşlerim!

Resul-i Ekrem (s.a.v) Muaz b. Cebel'i Yemen'e vali olarak gönderirken kendisine şöyle buyuruyordu: *“Sen Ehl-i kitap olan bir topluluğa gidiyorsun. Onları önce Allah'tan başka ilâh olmadığını ve benim O'nun elçisi olduğumu kabule davet et. Bu konuda itaat ederlerse, onlara günde beş vakit namaz farz olduğunu haber ver. Buna da itaat ederlerse Allah'ın kendilerine zekâtı farz kıldığını ve zekâtın zenginlerinden alınıp fakirlerine dağıtılacağını haber ver. Bunu da kabul ederlerse kendilerinden zekât al. Ancak zekât tahsil ederken mallarının en değerlisini alma! Mazlum kimselerin bedduasından da sakın. Çünkü Allah ile mazlumun duası arasında perde yoktur.”*¹

Değerli müminler:

Zekât; dinî ölçülere göre zengin olan, akıllı ve ergenlik çağına ulaşan Müslümanların vermesi farz olan malî bir ibadettir. Fitre de Ramazan ayına özel bir sadakadır. Hz. Peygamber (s.a.v.) tarafından teşri' kılınmış malî bir ibadettir. Fitre, Ramazan bayram namazı kılınmadan önce verilmesi gereken bir sadakadır.

Daha Mekke döneminde inen âyetlerin zekâttan, sadakadan ve infaktan bahsetmesi, risaletin ilk döneminden itibaren konunun önemsendiğini, müşriklerden bahsedilirken: *“Tevbe edip namazı kular ve zekâtı verirlerse, artık onlar sizin din kardeşlerinizdir.”*² Buyrulması, zekâtın Müslüman olmanın en belirleyici unsurlarından biri olduğunu göstermektedir. Bedenin şükürü olduğu gibi, malın da şükürü vardır. Efendimiz (sav); *“Her şeyin bir zekâtı vardır. Bedenin zekâtı da oruçtur.”*³ Buyururken insanın sahip olduğu her bir nimete karşı şükretmesi gerektiğini vurgular. Bu anlamda zekât, Allah'ın

verdiği mala karşı şükür vazifesidir. Bedenin zekâtı olan orucun insan bedenini maddî ve mânevî olarak temizlemesi gibi, zekât da malı arındırır, belâ ve musibetlere karşı ona korunak sağlar. Nitekim Yüce Allah'ın Kerim Kitabımızda şöyle buyuruyor: *“Onların mallarından zekât al ki, bununla onları temizleyesin ve arındırasın.”*⁴

Kıymetli Mü'minler!

Kalpten kalbe giden yollar vardır. Gönülleri birbirine bağlayan değerler ve duygular vardır. İslam'ın beş temel esasından biri olan zekât, fitre gibi mali yardımlar, fakir ile zengin arasındaki muhabbet ve sevginin aktığı kanallar mesabesindedir. Bu kanallardan akan muhabbet suyu kalpleri kin, haset gibi olumsuz duygu ve düşüncelerden temizleyip arındırır.

İnsanların en fazla aldandıkları ve başarısız oldukları imtihanlardan biri mala olan düşkünlüktür. Bu yüzden efendimiz ümmetinin aşırı mal sevgisine kapılmasından endişelenip: *“Altın ve gümüşü biriktirip de Allah yolunda harcamayanlar yok mu, işte onlara elem verici bir azap müjdele”*⁵ ve *“İnsanoğlu; malım, malım diyor. Oysa onun malı, yiyip tükettiği, giyip ekşittiği ya da önden sadaka olarak gönderip kalıcı kıldığıdır.”*⁶ İfadeleriyle uyarıyordu.

Zekât ve fitre, kişinin dünya malına karşı dengeli bir duruş içinde olmasını sağlar. Kardeşlik ve paylaşma duygularını geliştirir. Zengin, servetini mümin kardeşiyle paylaşmanın hazzını, güzelliğini yaşar. Bilir ki verdiği zekât hem bu dünyada arınması, hem de ahirette ecir kazanması için Hz. Peygamber'in deyişiyle; *“Delil”*⁷ ve *“Sadaka vermek, suyun ateşi söndürdüğü gibi hataları yok eder.”*⁸ Olacaktır.

⁴ Tevbe, 9/103.

⁵ Ebu Dâvûd, Melahim, 5.

⁶ Tirmizi, Tefsîru'l-Kur'an, 89.

⁷ İbn Mâce, Taharet, 5.

⁸ Tirmizi, Cuma, 79.

¹ Müslim, İman, 29. Buhârî, zekât, 63.

² Tevbe,9/11.

³ İbn Mâce, Siyam, 44.